

Kommuner mot brott, SOU 2021:49, yttrande till Justitiedepartementet

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Yttrande lämnas enligt Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut.

Ärende

Regeringen beslutade den 28 november 2019 att ge i uppdrag åt en särskild utredare att utreda kommunernas brottsförebyggande ansvar (dir.2019:94).

Utredningen som har antagit namnet Utredningen om kommunernas brottsförebyggande ansvar överlämnade i juni 2021 sitt betänkande Kommuner mot brott som nu är ute på remiss till ett antal utvalda remissinstanser.

Kommunledningsförvaltningen anser att betänkandet är viktigt och föreslår att Linköpings kommun lämnar ett yttrande enligt bilagt förslag.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen tillstyrka förslaget till beslut.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Kommuner mot brott, SOU 2021:49, yttrande till Justitiedepartementet,
2021-09-30

Bilaga - Yttrande

Bakgrund

Regeringskansliet, Justitiedepartementet, Kriminalpolitiska enheten har begärt yttrande från kommunstyrelsen avseende Betänkande av utredningen om kommunernas brottsförebyggande ansvar, Kommuner mot brott.

Utredningens uppdrag har i korthet varit att:

- beskriva och analysera verksamheter inom kommunerna som kan bidra till det brottsförebyggande arbetet,
- föreslå hur ett lagstadgat kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet bör utformas och vilka verksamheter som bör omfattas av ett sådant ansvar samt
- lämna förslag som bidrar till att kommunerna på ett effektivt sätt kan fullgöra sitt ansvar för det brottsförebyggande arbetet.

Av utredningens direktiv framgår att uppdraget inte är att överväga om det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete ska lagstadgas utan att överväga och föreslå hur ett sådant lagstadgat ansvar bör utformas.

Utredaren föreslår att en den nya lagen som föreslås heta lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete träder i kraft den 1 januari 2023. Vidare finner utredaren att det behöver finnas en separat lagstiftning för detta ansvar då det inte befinner lämpligt att komplettera någon annan lag med bestämmelser om kommunens ansvar för brottsförebyggande arbete.

I förslaget som innebär utökat lagstadgat ansvar hos kommunerna innebär också att Brå (Brottsförebyggande rådet) och länsstyrelserna är de myndigheterna som ska ge stöd till kommunerna att uppfylla lagkraven och att detta stöd ska vara anpassat efter kommunens behov.

De krav som i den föreslagna lagstiftningen ställs på kommunen kan sammanfattas i följande punkter:

Kommunen ska kartlägga och analysera brottsligheten inom sitt geografiska område och ta ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder.

Kommunen föreslås även ta ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet samt inrätta en funktion som bland annat stöder kommunens arbete internt och utgör en kontaktyta mot externa aktörer.

I utredningens förslag finns också krav på Brå som ska analysera kommunernas behov av stöd med anledning av uppgifterna i lagen samt att länsstyrelserna förstärker sitt stöd till kommunerna inom ramen för deras befintliga brottsförebyggande uppdrag.

Alla förslagen i betänkandet är en del av regeringens 34-punktsprogram med ytterligare åtgärder mot gängkriminalitet.

Utredningens betänkande presenterades i juni 2021 och är nu ute på remiss till antal utvalda remissinstanser.

Utredningen har gjort ett gediget arbete och Linköpings kommun föreslår tillstyrka de förslag som utredningen redovisar. Det finns dock några frågetecken. Det framgår att den nya lagen ifall den träder i kraft kommer att ha lagkrav på sig att ”i viss mån” samordna det brottsförebyggande arbetet i kommunen. Det innebär inte att befintliga fungerande strukturer behöver brytas upp i kommunen och påverkar inte heller de samverkansforum som finns till exempel med Polismyndigheten. I Linköpings kommun finns redan nu sådana strukturer.

Utredningen innehåller inte något förslag på sekretessbrytande bestämmelse som gör det möjligt att dela mer information mellan polis och kommun än vad som nuvarande lagstiftning medger, för kartläggningar av brottsligheten i kommunen. Det riskerar att leda till att lagens syfte inte fullt ut nås.

En kommun ska enligt kommunallagen 2 kapitel 3 § behandla sina medlemmar lika om det inte finns sakliga skäl för annat (likställighetsprincipen).

Utredningen behandlar inte frågan om likställighetsprincipen. Det framgår inte att avsteg från likställighetsprincipen kan göras för att i ett brottsförebyggande syfte särbehandla en eller flera grupper av kommunmedlemmar, exempelvis vissa riktade insatser till en eller flera grupper av ungdomar.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att detta kan göra att vissa typer av brottsförebyggande åtgärder därmed inte kan genomföras vilket kan påverka resultatet av det brottsförebyggande arbetet.

Ekonomiska konsekvenser

Kraven i den föreslagna lagstiftningen om att kommunen ska genomföra kartläggning av brottsligheten och genomföra mätningar av upplevd trygghet kan komma att vara kostnadsdrivande för kommunen. Eftersom den föreslagna lagen innebär att staten pålägger kommunen arbetsuppgifter och som kan medföra behov av utökade resurser ska det följa med statliga medel i någon omfattning vilket skulle kunna kompensera för dessa ökade kostnader.

Kommunledningsförvaltningen anser inte att utredningen har utrett de ökade kostnaderna tillräckligt. Utredningen har tagit fram ett belopp med utgångspunkt från den ersättning som 2018 gällde för kommunernas arbete med krisberedskap utifrån lagen om extraordinära händelser (LEH). Ersättningen för krisberedskap är enligt SKR underfinansierad och täcker enbart de kostnader kommunen har för en samordningsfunktion.

Kommunala mål

Ett attraktivt och tryggt Linköping

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Samråd

Samråd har även skett med kommunens Juridikenhet som tillstyrker förslaget till beslut.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Klicka här för att ange text.

Beslutet skickas till:
Justitiedepartementet
Säkerhetsstrateg, Anders Netin